Józef znów spotyka braci

Początki wiary i patriarchowie • Rdz 37:1–36; 45:1–15

Myśl przewodnia

Józef spotkał braci po długim czasie; możemy uczyć się dobrych słów i szukania pomocy.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Biblia opowiada o Józefie i jego braciach. Dawno temu wydarzyły się między nimi bardzo przykre rzeczy. Józef przez długi czas mieszkał daleko od rodziny.

Po latach jego bracia przyszli do miejsca, w którym mieszkał. Józef ich rozpoznał. Było to bardzo ważne spotkanie. Józef przeżywał silne uczucia.

W opowieści Józef porozmawiał z braćmi. Uczymy się, że ludzie mogą się starać naprawiać wyrządzone szkody. Nie wszystko da się jednak naprawić szybko.

Bracia skrzywdzili Józefa. Minęło dużo czasu, zanim mogli ze sobą znów rozmawiać. Każde dziecko zasługuje na bezpieczeństwo. Gdy ktoś nas krzywdzi, można powiedzieć „stop”, odejść i poszukać dorosłego, który pomoże. Pojednanie jest sprawą poważną i nie trzeba nikogo do niego zmuszać.

Gdy ktoś nas krzywdzi, możemy powiedzieć „stop” i poprosić o pomoc zaufanego dorosłego. Nikt nie musi przytulać kogoś, kogo się boi. Dobre relacje potrzebują życzliwości i bezpieczeństwa.

Cele lekcji

• Rozpoznaje Józefa i braci w chwili spotkania.

• Wyraża, że krzywda boli, a pomoc jest dostępna.

• Umie nazwać bezpieczną osobę dorosłą.

• Odpowiada na pytanie kontrolne: Co możesz powiedzieć, gdy ktoś robi ci krzywdę?

Przebieg zajęć

Powitanie i pokaz — 3 min

Pokaż ilustrację spotkania kilku postaci. Zapytaj, jakie uczucia widać na twarzach.

Biblijna opowieść — 5 min

Lektura Rdz 37:1–36; 45:1–15. Jakub doświadczył konfliktu i stopniowej zmiany. W historii jego syna Józefa relacje rodzinne ponownie zostaną poddane próbie.

Nazywamy i poznajemy — 5 min

Przedstaw opowieść o ponownym spotkaniu Józefa z braćmi, zachowując prosty język i bez szczegółów przemocy.

Zabawa i karta — 6 min

Kartoniki z twarzami: smutek, ulga, troska. Dzieci wskazują możliwe uczucie Józefa. Na karcie rysują osobę, do której można zwrócić się o pomoc.

Spokojne zakończenie — 3 min

Ćwiczcie zdanie: „Potrzebuję pomocy”. Można je wypowiedzieć lub pokazać obrazek.

Ćwiczenie uzupełniające

Przećwicz w parach lub z opiekunem zdanie „Nie zgadzam się” bez dotykania drugiej osoby.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Kogo Józef spotkał po latach?

Swoich braci.

Czy Józef czuł tylko jedną emocję?

W opowieści spotkanie jest bardzo poruszające; można mówić o różnych uczuciach.

Co robimy, gdy ktoś nas krzywdzi?

Mówimy „stop” i szukamy pomocy bezpiecznej osoby.

Co możesz powiedzieć, gdy ktoś robi ci krzywdę?

„Stop”, a potem szukam bezpiecznej osoby dorosłej.

Pomoce dydaktyczne

• karty twarzy z emocjami

• obraz spotkania rodzeństwa

• kredki i karta pracy

• Biblia

Wskazówki biblijne i wychowawcze

• Józef doświadcza ciężkiej krzywdy ze strony braci. W Rdz 42–44 następuje okres rozpoznawania ich postawy; Rdz 45 opisuje ujawnienie tożsamości. Nie przedstawiaj przebaczenia jako natychmiastowego obowiązku dziecka wracania do sprawcy. Granice, bezpieczeństwo, zadośćuczynienie i odpowiedzialność pozostają ważne.

• Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.

• Przebaczenie nie zobowiązuje do bezpośredniego spotkania ze sprawcą krzywdy; zapewnij dziecku ochronę.

• Rdz 37 opisuje zazdrość, przemoc i sprzedanie Józefa oraz cierpienie ojca. Nie minimalizuj krzywdy jako „niewinnego żartu braci”.

• Rdz 45:1–15 przedstawia ujawnienie tożsamości Józefa i jego zachętę do pojednania. Rozdziały 42–44 opisują proces wcześniejszych spotkań i sprawdzania postawy braci.

• Rdz 50:20 zestawia zamiary braci i Boże działanie ku ocaleniu. Ten werset nie oznacza, że wyrządzona krzywda była dobra lub że sprawcy zostali zwolnieni z odpowiedzialności.

• Odpuszczenie urazy, pojednanie i odbudowa zaufania mają różne znaczenia i nie zawsze następują jednocześnie. W bezpieczeństwie dzieci obowiązują granice i pomoc dorosłych.

• Józef mógł podejmować decyzje z pozycji władzy. W rozmowie etycznej uwzględnij nierówność sił, wolę pokrzywdzonego i realną zmianę zachowania sprawców.

• Nie proś dzieci o opisywanie ich osobistych krzywd. Nie przedstawiaj wymuszonego przytulenia ani przebaczenia jako obowiązku.

• Nie wymagaj od dziecka szybkiego przebaczenia krzywdzicielowi, tajemnicy ani kontaktu z osobą niebezpieczną. W razie ujawnienia krzywdy zastosuj procedury ochrony małoletnich.

• Rdz 37, 42–45 i 50 trzeba czytać łącznie. Odróżniaj przebaczenie, pojednanie i odbudowę zaufania; krzywda wymaga ochrony poszkodowanego.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: Józef doświadcza ciężkiej krzywdy ze strony braci. W Rdz 42–44 następuje okres rozpoznawania ich postawy; Rdz 45 opisuje ujawnienie tożsamości. Nie przedstawiaj przebaczenia jako natychmiastowego obowiązku dziecka wracania do sprawcy. Granice, bezpieczeństwo, zadośćuczynienie i odpowiedzialność pozostają ważne.

Kontynuacja w domu

Wybierzcie osobę, do której dziecko może zwrócić się po pomoc w trudnej sytuacji.